

UCHWAŁA Nr XXII/188/2021

Rady Miejskiej w Raciążu

z dnia 26 marca 2021 r.

w sprawie uchwalenia „ Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021 – 2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn: Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 1004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) Rada Miejska w Raciążu uchwała, co następuje :

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „*Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021 – 2025*” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miasto Raciąż.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

/-/ Paweł Chrzanowski

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MIASTO RACIĄŻ
NA LATA 2021-2025**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu Raciąż, 2021

WSTĘP

Problem przemocy w rodzinie tak w Polsce jak i na świecie występuje od bardzo dawna. Był jednak marginalizowany i przemilczany lub traktowany jak „oczywiste” zjawisko występujące w rodzinach od pokoleń. Stopniowo świadomość społeczna zaczęła się zmieniać, a początek lat dziewięćdziesiątych XX wieku pokazał w Polsce skalę zjawiska. Problem okazał się na tyle poważny, że musiał zostać uwzględniony przez politykę społeczną państwa.

Definicja prawna zjawiska przemocy w rodzinie została zawarta w art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.). Według ustawy przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych czyli małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwa, powinowatych w tej samej linii lub stopniu, osób pozostających w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osób pozostających we wspólnym pożyciu – w szczególności narażających te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujących szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021-2025 stanowi:

- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.),
- „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014– 2020” przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn.zm),
- Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1359),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.).

II. PRZEMOC W RODZINIE – RODZAJE, PRZYCZYNY I SKUTKI

Przemoc w rodzinie jest skomplikowanym zjawiskiem i bardzo trudnym do zdiagnozowania. Jest działaniem zamierzonym, intencjonalnym i świadomym, gdzie występuje przewaga sił, ze strony agresora, a intencją działania jest wyrządzenie komuś krzywdy. Zawsze wywołuje cierpienie i szkody. Jest to działanie skierowane przeważnie przeciwko jakiemuś członkowi rodziny i wykracza poza społeczne normy, a także zasady relacji międzyludzkich. Przemoc jest procesem, nie pojawia się zniemacka, jest cykliczna ma tendencję do powtarzania się - eskaluje, a niezatrzymana przybiera na sile. Toczy się w wymiarze dominacja – uległość. Nie jest zjawiskiem niezależnym od udziału człowieka. Przemoc w rodzinie dotyczy wszystkich grup społecznych, bez względu na wykształcenie i status materialny.

Jej rodzaje: *fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna* mogą przejawiać się w dwóch formach: *gorącej* (np. furia - skumulowana siła uczuć, której nie da się zatrzymać) i *chłodnej* (realizowanie wcześniej zaplanowanego scenariusza przemocy, który ma na celu pogwałcenie dóbr i praw drugiej osoby). Należy pamiętać także o zaniedbaniu, czyli niezaspokojeniu podstawowych potrzeb psychicznych i fizycznych dziecka tzn. niewłaściwym

odżywianiu i ubieraniu, niedostatecznej ochronie zdrowia, braku właściwej edukacji, niezaspokojeniu potrzeby miłości, przynależności i szacunku.

Na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie ma wpływ wiele czynników. Przyczyny przemocy przeważnie rozpatruje się wieloaspektowo, łącząc czynniki psychologiczne, biologiczne i socjologiczne. W ten sposób określa się rodzaje ryzyka stosowania przemocy. Są to czynniki wewnętrzne (biologiczne i psychologiczne) oraz czynniki zewnętrzne (społeczno-kulturowe takie jak: uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, charakter pracy, utrata samodzielności, dyskryminacja ze względu na płeć, pochodzenie i wyznanie, itd.).

Występowaniu zjawiska przemocy szczególnie sprzyjają:

- 1) **obowiązujące normy kulturowe i społeczne** – przekonanie o prawie do dominacji (tak rodziców nad dzieckiem, jak i mężczyzn nad kobietami), stereotypowe wzorce męskości, społeczne przyzwolenie na bicie dzieci, autorytarny model rodziny, przekonanie o zachowaniu prywatności,
- 2) **nadużywanie alkoholu zła sytuacja ekonomiczna rodziny**- uzależnienie od alkoholu lub ryzykowne picie, co osłabia mechanizmy kontroli zachowania, zaburza ocenę sytuacji, powoduje błędną interpretację zachowań innych ludzi i wywołuje reakcję złości lub gniewu,
- 3) **podeszły wiek i niepełnosprawność** – przemoc wobec osób starszych (wspólne dzielenie mieszkania, fizyczne i psychiczne obciążenie opiekuna osoby zależnej, alkoholizm),
- 4) **zła sytuacja socjalno-ekonomiczna rodziny** – brak lub utrata pracy, niskie zarobki, brak własnego mieszkania (rodziny wielopokoleniowe),
- 5) **dziedziczenie wzorca przemocy** – dzieci wychowywane w rodzinach przemocowych częściej powielają wzorce rodziców kształtują postawę, że najlepszym i najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania konfliktów są zachowania agresywne,
- 6) **predyspozycje osobowościowe** – nieumiejętność radzenia sobie z napięciem, złością i kontrolowaniem agresji,
- 7) **zaburzenia psychiczne** – wywołane stanem chorobowym, doświadczeniem kryzysu psychicznego przyczyniają się do pojawienia się zachowań aspołecznych

Przemoc w rodzinie niesie ze sobą tragiczne konsekwencje nie tylko dla osób doświadczających przemocy, ale także dla całego społeczeństwa. To negatywne zjawisko ma ogromny wpływ na rozwój człowieka na wszystkich etapach jego życia. Przede wszystkim niszczy psychikę osób doświadczających przemocy. Ich zachowanie charakteryzuje się nadmierną czujnością, wszędzie czują zagrożenie, są nadmiernie pobudzone, często doświadczają koszmarów sennych oraz dolegliwości psychosomatycznych. Taka trauma często burzy kontakty społeczne, przyjaźń, miłość oraz więzi rodzinne. Koszty emocjonalne ponoszą

osoby doświadczające przemocy, natomiast państwo ponosi wydatki związane z pomocą społeczną (np. wsparcie finansowe), opieką zdrowotną (np. leczenie urazów, terapie psychiatryczne i psychologiczne), wymiarem sprawiedliwości (np. dochodzenia prowadzone przez policję i prokuraturę, pomoc prawna, nadzory kuratorskie i prokuratorskie) i mieszkalnictwem (np. prowadzenie ośrodków dla ofiar przemocy, ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, lokalne koszty związane z zapewnieniem ofiarom mieszkań).

Pomimo coraz większej wiedzy na temat przemocy to w Gminie Miasto Raciąż skala zjawiska zwiększa się. Poszkodowane są głównie kobiety i dzieci.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY MIASTO RACIĄŻ W LATACH 2017-2020

Podstawę diagnozy stanowi działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Raciąż w latach 2017-2020.

Tabela nr 1 . Realizacja procedury „Niebieska Karta” w latach 2017 -2020

Lp.	Rok	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń Grup Roboczych
1.	2017	19	5	0
2.	2018	18	4	7
3.	2019	12	7	7
4.	2020	41	22	0

Tabela nr 2. Uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Raciąż osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w latach 2017-2020

Lp.	Rok	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie
1.	2017	19	14	10
2.	2018	18	13	9
3.	2019	12	9	5
4.	2020	41	23	17

Tabela nr 3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w ramach realizacji procedury „Niebieska Karta” w latach 2017-2020

Lp.	Rok	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”	Liczba osób, którym udzielono wsparcia	Liczba kobiet (w tym starsze – powyżej 60 roku życia)	Liczba mężczyzn (w tym starsi – powyżej 60 roku życia)	Liczba dzieci
1.	2017	25	53	25	25	3
2.	2018	24	43	24 (2)	14	5
3.	2019	13	39	19 (1)	12	8
4.	2020	36	68	33 (7)	13 (3)	22

Z informacji przekazanej przez Komisariat Policji w Raciążu wynika, że w latach 2017-2020 z art. 207§ 1 kk przeprowadzono **15** postępowań przygotowawczych dotyczących znęcania się psychicznego lub fizycznego nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy. **5** z powyższych postępowań zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do Prokuratury Rejonowej w Płońsku, zaś **10** spraw zostało umorzonych na podstawie art. 17§ 2 Kpk – co oznacza, że czyny nie zawierały znamion czynu zabronionego lub ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa. Dozorami kuratorskimi z powodu stosowania przemocy zostało objętych **7** osób.

Tabela nr 4. Działalność Punktu wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin w Gminie Miasto Raciąż w latach 2018-2020

	Liczba konsultowanych osób	Liczba udzielonych porad
2019 r.		
1. Osoby uzależnione od alkoholu	11	38
2. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie	7	56
3. Sprawcy przemocy w rodzinie	5	28
2020 r.		
1. Osoby uzależnione od alkoholu	14	78
2. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie	13	83
3. Sprawcy przemocy w rodzinie	7	35

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że w latach 2017-2019 zjawisko przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miasto Raciąż utrzymywało się mniej więcej na tym samym poziomie, co nie oznacza, że statystyki są zadowalające. Osoby, w stosunku do których została wszczęta procedura „Niebieska Karta” niechętnie uczestniczą w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Panuje przekonanie, że problem powinien być rozwiązany przede wszystkim przez wymiar sprawiedliwości – „ktoś inny powinien załatwić mój problem

i sprawić, aby sytuacje przemocowe więcej w mojej rodzinie się nie powtórzyły”. Bardzo ciężko jest uświadomić ofiarom przemocy, że to przede wszystkim one powinny podjąć wysiłek, aby cokolwiek zmienić w swojej sytuacji. Często członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego słyszą zarówno od osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie jak i od osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, że uruchomienie wobec ich rodziny procedury „Niebieska Karta” było bezzasadne. Była to tylko jedna kłótnia, bo „sprawcy puściły nerwy” Tak jednak nie jest. Niektóre „ofiary”, z obawy że nie poradzą sobie ze „sprawcą”, zarówno fizycznie jak i finansowo, wycofują się ze współpracy z Zespołem, Policją i pracownikami MOPS. Praca nad zmianą sposobu myślenia jest najtrudniejsza. W 2020 r. obserwuje się gwałtowny wzrost występowania zjawiska przemocy w rodzinie, czego efektem jest niespotykana nigdy wcześniej w Mieście Raciąż liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” – 41.

Należy przypuszczać, że powodem takiego stanu rzeczy była sytuacja epidemiczna w kraju i konieczność izolacji spowodowana wirusem COVID-19. Zamknięcie szkół, przedszkoli, sklepów, instytucji kultury, czasami utrata pracy i brak środków do życia, trudne warunki mieszkaniowe, konieczność sprawowania całodobowej opieki nad dziećmi, obawa przed zarażeniem się koronawirusem i brak zajęcia w wielu rodzinach doprowadzało do konfliktów, które eskalowały i przeradzały się w przemoc. Konsekwencje występującym zagrożeniem epidemicznym będą odczuwane przez kolejne lata nie tylko w życiu rodzinnym, ale we wszystkich innych dziedzinach życia.

IV. ANALIZA PROBLEMOWA SWOT

Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w danej sferze, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot. Mocne strony to atuty danej instytucji, które ją wyróżniają, słabe strony to konsekwencje ograniczeń zasobów instytucjonalnych, kadrowych i finansowych. Szanse to nic innego jak możliwości, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się impulsem rozwoju i co istotne – osłabić spodziewane zagrożenia. Zagrożenia to nic innego jak bariery w rozwoju powodujące utrudnienia i ograniczające wykorzystanie szans i mocnych stron.

Tabela nr 5. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1) działanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy,	1) małe zainteresowanie osób stosujących przemoc zmianą postaw, 2) „mentalne przywiązanie społeczeństwa do przemocy,, - panujące mity i stereotypy,

2) zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą oraz uzależnieniami dostępu do specjalistycznego wsparcia, 3) dobrze przygotowana i zaangażowana kadra pracująca z rodzinami doświadczającymi zjawiska przemocy, 4) stopniowe zwiększanie się świadomości społecznej na temat przyczyn zjawiska przemocy w rodzinie i sposobów reagowania na zjawiska przemocowe, 5) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży informacji o działaniach profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	3) zbyt małe zaangażowania przedstawicieli niektórych instytucji zobowiązanych do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, 4) brak na terenie Gminy Miasto Raciąż organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, 5) brak w Gminie Miasto Raciąż grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy.
Szanse 1) integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy, 2) zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających i sprawców przemocy, 3) możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych na programy przeciwdziałające przemocy w rodzinie, 4) wzrost kompetencji pracowników służb i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wykorzystanie bogatej dostępnej oferty szkoleniowej, 5) psychoedukacja rodziców, 6) udział w kampaniach społecznych.	Zagrożenia 1) wzrost liczby osób wymagających podejmowania działań interdyscyplinarnych, 2) niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych i sprawców przemocy, 3) niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin, 4) niedostateczna liczba specjalistycznej kadry z zakresu przeciwdziałania przemocy, 5) przyzwolenie społeczne części społeczeństwa na stosowanie przemocy w rodzinie, 6) poczucie bezkarności sprawców przemocy w rodzinie, 7) utrudniony kontakt z osobami doświadczającymi przemocy w czasie zagrożenia epidemicznego.

V. CELE I ZADANIA

Cel główny programu: PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIASTO RACIĄŻ

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy wśród mieszkańców Gminy Miasto Raciąż na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadania:

- 1) Organizowanie debat społecznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzenie w miejskich placówkach oświatowych działalności edukacyjnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 3) Organizowania kampanii informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- 4) Bieżące monitorowanie zjawiska przemocy.
- 5) Rozpowszechnianie przez jednostki samorządu terytorialnego informatorów w wersji elektronicznej z danymi podmiotów udzielających wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Zwiększenie dostępności kompleksowego wsparcia dla rodzin doświadczających przemocy

Zadania:

- 1) Zapewnienie i w miarę możliwości poszerzenie bezpłatnej oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
- 2) W razie konieczności zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
- 3) Właściwe reagowanie na zjawisko przemocy wszystkich służb i instytucji ustawowo zobowiązanych do takich działań.
- 4) Prowadzenie indywidualnych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 5) Kierowanie osób uzależnionych stosujących przemoc w rodzinie do placówek leczenia odwykowego.
- 6) Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom doświadczającym przemocy przez wykorzystanie obowiązujących przepisów prawa.

3. Zwiększenie kompetencji pracowników służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania:

- 1) Organizowanie szkoleń i kursów zwiększających kompetencje pomagania i przeciwdziałania przemocy dla pracowników służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta.
- 2) Bieżące aktualizowanie procedur udzielania pomocy rodzinom doświadczającym zjawiska przemocy, obowiązujących w czasie zagrożenia epidemicznego.

VI. KOORDYNACJA, REALIZACJA I EWALUACJA

1. Koordynator Programu:

Koordynatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu. Program będzie ewaluowany poprzez systematyczną sprawozdawczość (raz w roku). Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu będą: liczba wszczętych na terenie Miasta Raciąża procedur „Niebieska Karta”, ilość osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych.

Roczne sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021-2025” będzie przekładane Burmistrzowi Miasta do końca I kwartału następnego roku.

2. Realizatorzy Programu:

Realizatorem Programu będzie Burmistrz Miasta Raciąża przy współpracy właściwych wydziałów Urzędu Miejskiego w Raciążu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Raciąż oraz inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Partnerzy w realizacji Programu:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Płońsku,
- 2) Sąd Rejonowy w Płońsku II Wydział Karny,
- 3) I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej SR w Płońsku,
- 4) Prokuratura Rejonowa w Płońsku,
- 5) Komisariat Policji w Raciążu,
- 6) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciążu,
- 7) NZOZ „Madent-Med” w Raciążu,
- 8) Poradnia Rodzinna „ZDROWIE” w Raciążu,
- 9) Centrum Zdrowia „SZANSA” Filia w Raciążu,
- 10) Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Raciążu,
- 11) Punkt wsparcia dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 12) Szkoła Podstawowa im. Stanisława Konarskiego w Raciążu,
- 13) Miejskie Przedszkole w Raciążu,
- 14) eksperci zapraszani do współpracy przez realizatorów programu.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI

Wykaz skrótów użytych w poniższym harmonogramie:

- 1) **MOPS**- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążu,
- 2) **KP** – Komisariat Policji w Raciążu,
- 3) **MKRPA** – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciążu,
- 4) **UM** – Urząd Miejski w Raciążu,
- 5) **ZI** – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Raciąż,
- 6) **JST** – jednostki samorządu terytorialnego,
- 7) **OIK** – Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Tabela nr 6. Harmonogram realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021-2025”

<i>Cel 1.</i> <i>Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Miasto Raciąż na temat zjawiska przemocy w rodzinie</i>			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji
1. Organizowanie debat społecznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.	Komisariat Policji w Raciążu, MOPS, placówki i instytucje oświatowe	- liczba zorganizowanych debat - liczba uczestników debaty	2021-2025
2. Prowadzenie w miejskich placówkach oświatowych działalności edukacyjnej na temat zjawiska przemocy.	MOPS, KP, MKRPA, placówki oświatowe	- liczba zorganizowanych spotkań edukacyjnych i profilaktycznych, - liczba uczestników spotkań	2021-2025
3. Organizowanie kampanii informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	MOPS, KP, UM	- liczba zorganizowanych kampanii informacyjnych	2021-2025
4. Bieżące monitorowanie zjawiska przemocy.	ZI, KP	- liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”	2021-2025
5. Rozpowszechnianie przez JST informatorów	MOPS, KP		

w wersji elektronicznej z danymi podmiotów udzielających wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy na terenie miasta.		- liczba zamieszczonych informacji na stronach internetowych	2021-2025
Cel 2. Zwiększenie dostępności kompleksowego wsparcia dla rodzin doświadczających przemocy			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji
1. Zapewnienie i w miarę możliwości poszerzenie bezpłatnej oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	MOPS, KP, MKRPA, UM, lokalne placówki służby zdrowia	- liczba osób korzystających z poradnictwa socjalnego, terapeutycznego, prawnego, zdrowotnego	2021-2025
2. W razie konieczności zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.	MOPS	- liczba osób korzystających z OIK	2021-2025
3. Właściwe reagowanie na zjawisko przemocy wszystkich służb i instytucji ustawowo zobowiązanych do takich działań.	MOPS, KP, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia	- liczba założonych „Niebieskich Kart” przez instytucje inne niż Policja	2021-2025
4. Prowadzenie indywidualnych oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.	MOPS, KP, Sąd Rejonowy w Płońsku (kuratorzy sądowi)	- liczba osób, z którymi prowadzono indywidualne spotkania korekcyjno-edukacyjne	2021-2025
5. Kierowanie osób uzależnionych stosujących przemoc w rodzinie	MKRPA, Sąd Rejonowy w Płońsku	- liczba osób uzależnionych stosujących przemoc do placówek leczenia odwykowego	2021-2025

do placówek leczenia odwykowego.			
6. Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom doświadczającym przemocy przez wykorzystanie obowiązujących przepisów prawa	Prokuratura Rejonowa w Płońsku, Sąd Rejonowy w Płońsku, KP	- liczba osób, wobec których orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym i zakaz zbliżania, - liczba osób z nakazem opuszczenia mieszkania i zakazem zbliżania wydanym przez Policję podczas interwencji, - liczba osób, wobec których orzeczono dozór policyjny, - liczba osób, wobec których orzeczono tymczasowe aresztowanie, - liczba wyroków orzeczonych z art. 207 kk*	2021-2025
Cel 3. Zwiększenie kompetencji pracowników służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji
1. Organizowanie szkoleń i kursów zwiększających kompetencje pomagania i przeciwdziałania negatywnym skutkom przemocy dla pracowników służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Raciąż.	ZI, MKRPA	- liczba zorganizowanych szkoleń i kursów, - liczba uczestników szkoleń i kursów	2021-2025
2. Bieżące aktualizowanie procedur udzielania	MOPS, ZI, KP	- liczba zaktualizowanych procedur	2021-2025

pomocy rodzinom doświadczającym zjawiska przemocy obowiązujących w czasie zagrożenia epidemicznego.			

** Art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 - **Kodeks karny** (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 z późn.zm.)*

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

VIII. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane w ramach posiadanych przez Gminę Miasto Raciąż środków finansowych oraz pozyskiwania środków w ramach projektów na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

UZASADNIENIE
do Uchwały nr XXII/188/2021
Rady Miejskiej w Raciążu
Z dnia 30 marca 2021 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn.zm.) jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie głównie na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W związku z tym, że w grudniu 2020 r. zakończono realizację „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2016 - 2020”, przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXII/193/2026 Rady Miejskiej w Raciążu z dnia 01 grudnia 2016 r, należało opracować nowy program, który zakłada realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Raciąż na lata 2021-2025.